

bliver frit. Dette er navnlig den Maade, der benyttes af de omtalte Besiddere i Jylland; jeg er selv personlig bekendt med flere, der deels underhaanden, deels ved Auctioner, have kjøbt Eiendomme til høi Priis, eller som have Lyst til at opdyrke udykkede Strækninger, men mangle de fornødne Capitaler dertil, og som under saadanne Forhold, hvor de ikke vare istand til at give fuldkommen Sikkerhed, paa den nævnte Maade have faaet Penge til Laans. Disse Laan ere da i Reglen gjorte hos de Instituter, der kunne tage høiere Rente end 4 pCt. navnlig hos Centralkassen i Kjøbenhavn; kun hvor de ikke kunne faae Laan paa saadanne Steder, har man maattet ty til Verker og andre slige for Eierne uheldige Omsættninger. Naar nu Renten bliver fri for Laan mod haandfaaet Pant, saa er der altid den Udvei for den betrængte Eier, at udstede Accomodationsobligationer, og give den Rente, han maa bekvemme sig til, at svare for at faae Laanet paa det haandfaaede Pant. Som Følge heraf kan den Begrændsning, som fra andre Sider kan være uanstændig for Landet i det Hele, ikke faae den Betydning, som de Herrer ville tillægge den. Der er vel to Byrder ved at benytte denne Maade, den første er den, at man maa give noget Mere ud til Stempelpapir, fordi der maa udstedes tvende Obligationer, og Accomodationsobligationen maa sædvanligviis udstedes for et større Beløb end Obligationen for det egentlige Laan, altsaa noget høiere Stempelpapir; og dernæst er der den Mislighed, at naar man ikke har en betroet Mand, som kan pantsætte Accomodationsobligationen, kan man derved lide Tab, men disse Ulemper ere dog ikke af saa stor Betydning, at man et kan sige, at der herved er en Udvei for de Mænd, som under de givne

Forhold, navnlig i Hovedstaden, kunde behøve den. Jeg kan saaledes ikke indsee, at der er en saadan Trang til en fuldstændig Rentefrihed, som man har søgt at begrunde ved de forskellige herhen hørende Betragtninger.

Jeg skal endnu tilføie, at der i ganske enkelte Tilfælde er givet Bevilling til at betale 6 pCt. i Rente. — jeg har siden igaar søgt og faaet Oplysning derom — og skal jeg endnu sluttelig bemærke, at hvad Bevillingsgebyret angaaer, er der allerede et Rescript af 14de Marts 1821, som bemyndiger til at moderere Gebyret for Bevillinger til smaa Laan indtil 1000 Rd., og Indenrigsministeriet har oftere modereret slige Gebyrer. Disse to factiske Oplysninger vilde jeg her tilføie.

Broberg: Jeg har igaar tilladt mig at udtale mig saa udførligt om den foreliggende Sag, at jeg idag skal indskrænke mig til nogle ganske enkelte korte Bemærkninger, for at imødegaae nogle af de vigtigste Indvendinger, som man igaar har fremsført mod mine Betragtninger. Den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amis 4de Valgkreds (Bruun), hittede igaar, at han frygtede for, at ved Rentefodens fuldkomne Frigivelse vilde Capitalerne gaae ud af Eiendommene, og Creditsforeningernes Obligationer synke betydeligt i Priis, men jeg troer, at han deri har taget meget feil; thi Capitalerne ville jo altid være tilstede, og om de end gaae ud af Eiendommene, ville de dog blive i Landet og anvendes i andre Foretagender, og maaskee anvendes til at indkjøbe Obligationer. Som Følge heraf kan man ikke befrygte, at Creditsforeningernes Obligationer paa Grund deraf vilde falde, de vilde maaskee endog saa stige.